

Mogelijke aandachtspunten voor het invullen van het lesevaluatieformulier

	Gewenst gedrag...	...uit zich bijvoorbeeld in...
1	Interpersoonlijk competent	
	De student...	
	...toont in gedrag en taalgebruik respect voor leerlingen	Is vriendelijk
		Legt contact met de leerlingen
		Laat leerlingen uitspreken
		Luistert naar wat leerlingen te zeggen hebben
		Maakt geen rolbevestigende opmerkingen
		Toont empathisch gedrag
	... is goed verstaanbaar	
	... wisselt af in volume en intonatie	
	... gebruikt non-verbale communicatie	D.m.v. mimiek en lichaamstaal
	... hanteert taalgebruik dat past bij de doelgroep	
	... hanteert taalgebruik dat past bij een leraar	Spreekt niet in derde persoon ('luister allemaal naar de juf')
		Gebruikt niet onnodig verkleinwoordjes
		Gebruikt geen afmaakzinnen
	... formuleert correcte zinnen	
	... benoemt gewenst gedrag	
	... zorgt voor een ontspannen sfeer	Spreekt de leerlingen aan op een positieve manier
		Reageert met humor en stimuleert humor
		Accepteert dat leerlingen fouten maken
		Straalt warmte en empathie uit naar alle leerlingen
	... durft leiding te nemen	
2	Pedagogisch competent	
	... treedt corrigerend op	
	... maakt vooraf afspraken over het verloop van de les	
	... benoemt gewenst gedrag	
	... is consequent	
	... gebruikt non-verbale communicatie	
	... spreekt hoge verwachtingen uit	
	... maakt gebruik van signalen/symbolen	
	... stimuleert het zelfvertrouwen van leerlingen	Koppelt op een positieve wijze terug op vragen/opmerkingen van lln.

		Geeft leerlingen (verdiende) complimenten over hun werk
		Honoreert de bijdragen van de leerlingen
		Spreekt positieve verwachtingen uit
	... zorgt voor een veilig klimaat	'Ziet' de kinderen
		Toont belangstelling; is een 'OEN': open, eerlijk en nieuwsgierig
		Stelt grenzen
	... bevordert dat leerlingen hun best doen	Prijst leerlingen die hun best doen
		Uit positieve verwachtingen over wat leerlingen gaan doen / spreekt hoger verwachtingen uit
		Geeft feedback op vragen van leerlingen
		Uit positieve verwachtingen over wat leerlingen gaan doen
3	Organisatorisch competent	
	... zorgt voor een ordelijk verloop van de les	Zorgt ervoor dat de binnenkomst en het verlaten van de klas ordelijk verloopt
		Treedt tijdig en passend op bij ordeverstoringen
		Waakt over de afgesproken omgangsvormen en regels
		Zorgt dat alle leerlingen tot het eind van de les betrokken zijn bij de leeractiviteiten
		Geeft duidelijk het begin en het einde van de les aan
		geeft duidelijk en tijdig aan hoeveel tijd de leerlingen nog hebben voor het afronden van een (deel-opdracht)
		Zorgt dat de leerlingen weten wat ze moeten doen als ze hulp nodig hebben bij hun werk
		Zorgt dat leerlingen weten wat ze moeten doen als ze hun werk klaar hebben
	... zorgt voor een doelmatig klassenmanagement	Maakt duidelijk welke materialen kunnen worden gebruikt
		Zorgt voor een ordelijke, opgeruimde leeromgeving
		De lesmaterialen liggen klaar
	... gebruikt de leertijd efficiënt	Begint de les op tijd
		Laat geen tijd verloren gaan aan het begin, tijdens of aan het einde van de les
		Laat geen 'dode' momenten ontstaan
		Laat leerlingen niet wachten
	... kiest strategisch positie	Zorgt ervoor dat zij/hij tijdens de les het overzicht over de groep houdt, ook als er sprake is van aandacht voor een individu of een groepje
	... stelt zich zichtbaar op	Zorgt ervoor dat, wanneer dat nodig is, alle leerlingen haar/hem kunnen zien
	loopt vaste rondes	

4	Vakinhoudelijke en didactisch competent	
	... geeft duidelijke instructie	Activeert de voorkennis van de leerlingen
		Legt uit in opeenvolgende stappen
		Gaat tijdens de instructie na of de leerlingen de leerstof goed hebben begrepen
		Stelt vragen die door de leerlingen worden begrepen
		Vat van tijd tot tijd de leerstof samen
		Stelt vragen die tot nadenken stemmen
	... geeft goed gestructureerd les	De les is duidelijk opgebouwd in onderdelen met duidelijke overgangen
		De les bevat een logische opbouw van eenvoudig naar complex
		De opdrachten hangen samen met wat tijdens de instructie is aangeboden
		De les geeft een goede afwisseling van instructie, begeleid oefenen, verwerking en reflectie
	... geeft feedback aan de leerlingen	Maakt helder of een antwoord goed is of niet
		Maakt helder waarom een antwoord goed is of niet
		Geeft feedback op de wijze waarop de leerlingen tot hun antwoord komen
	...betrekt alle leerlingen bij de les	Geeft opdrachten die leerlingen aanzetten tot actieve deelname
		Stelt vragen die aanzetten tot nadenken
		Zorgt ervoor dat leerlingen goed luisteren en/of doorwerken
		Wacht na een vraag voldoende lang om leerlingen te laten nadenken
		Geeft ook leerlingen de beurt die niet de hand opsteken
	...geeft een duidelijke uitleg van het gebruik van didactische hulpmiddelen en opdrachten	Zorgt dat elke leerling weet wat zij/hij moet doen
		Maakt de samenhang duidelijk tussen de lesdoelen en de opdrachten
		Zegt welke materialen en hulpmiddelen gebruikt kunnen worden
	... hanteert werkvormen die leerlingen activeren	Maakt gebruik van gespreks- en discussievormen
		Zorgt voor geleide (in)oefening
		Laat leerlingen in groepen werken
		Maakt gebruik van coöperatieve werkvormen
		Maakt gebruik van ICT
		Gebruikt een variëteit aan instructiestrategieën

		Varieert opdrachten
		Varieert lesmaterialen
		Gebruikt in de les materialen en voorbeelden uit het dagelijks leven
		Stelt open vragen
	... stimuleert leerlingen om over oplossingen na te denken	Geeft de leerlingen aanwijzingen voor de oplossing
		Leer de leerlingen oplossings- en opzoekstrategieën aan
		Leer leerlingen bronnen te raadplegen
		Biedt leerlingen checklists voor het oplossen van problemen
	... stelt vragen die tot denken aanzetten	Wacht lang genoeg om alle leerlingen een kans te geven een antwoord te geven
		Moedigt leerlingen aan elkaar vragen ter stellen en elkaar dingen uit te leggen
		Vraagt leerlingen de verschillende stappen van hun strategie uit te leggen
		Checkt regelmatig of de uitleg begrepen is
		Stelt vragen die leerlingen aan het denken zetten en feedback uitlokken
		Controleert regelmatig of leerlingen begrijpen waar de les over gaat
	... laat leerlingen hardop denken	Geeft leerlingen de gelegenheid hardop oplossingen te bedenken
		Vraag leerlingen oplossingen te verwoorden
	... zorg voor interactieve instructie	Bevordert de onderlinge interactie tussen leerlingen
		Bevordert de interactie tussen de leraar en de leerlingen
	.. verduidelijkt bij de aanvang van de les de lesdoelen	Informeert bij aanvang van de les de leerlingen over de lesdoelen
		Maakt duidelijk wat het doel van de opdrachten is en maakt duidelijk wat de leerlingen ervan zullen leren
	... biedt zwakke leerlingen extra leer- en instructietijd	Geeft zwakke leerlingen extra instructietijd
		Geeft zwakke leerlingen extra leertijd
		Geeft zwakke leerlingen extra oefeningen
		Geeft zwakke leerlingen 'voor-' of 'na-'instructie
	.. stemt de instructie af op relevante verschillen tussen leerlingen	Zet leerlingen die minder instructie nodig hebben (alvast) aan het werk
		Geeft aanvullende instructie aan groepjes of individuele leerlingen
		Richt zich niet alleen op de middenmoot
	.. stemt de verwerking van de leerstof af op relevante verschillen tussen leerlingen	Maakt tussen leerlingen verschil in de omvang en/of inhoud van de opdrachten
		Geeft niet alle leerlingen dezelfde tijd voor een opdracht
		Laat sommige leerlingen gebruik maken van hulpmaterialen

	... leer leerlingen hoe zij complexe problemen kunnen vereenvoudigen	Leert leerlingen problemen vereenvoudigen
		Leert leerlingen hoe complexe problemen terug te brengen naar eenvoudige problemen
		Leert leerlingen complexe problemen te ordenen
	... stimuleert het gebruik van controleactiviteiten	Geeft aandacht aan anticiperend lezen
		Laat oplossingen relateren aan de context van het probleem
		Stimuleert het gebruik van alternatieve oplossingen
	... leert leerlingen oplossingen te checken	Leert leerlingen de uitkomsten te schatten
		Leert leerlingen uitkomsten te voorspellen
		Leert leerlingen de uitkomsten te relateren aan de praktische context
	... bevordert het toepassen van het geleerde	Bevordert het bewust toepassen van het geleerde in andere (verschillende)leergebieden
		Vertelt leerlingen hoe oplossingen in andere situaties gebruikt kunnen worden
		Relateert problemen aan eerder opgeloste problemen
	... moedigt kritisch denken van leerlingen aan	Vraagt leerlingen redenen te geven voor het optreden van gebeurtenissen
		Vraagt leerlingen naar hun mening
		Vraagt leerlingen na te denken over gegeven oplossingen of antwoorden
		Vraagt leerlingen eigen voorbeelden te geven
	... vraagt leerlingen na te denken over strategieën bij de aanpak	Vraagt leerlingen de stappen van de gebruikte strategie uit te leggen
		Geeft expliciet uitleg van mogelijke (oplossings-)strategieën
		Vraagt leerlingen voor- en nadelen van strategieën uit te leggen
	.. maakt gebruik van het (digi-)bord	Zorgt voor een overzichtelijke indeling en overzicht
		Zorgt voor een op de groep toegespitst lerarenhandschrift
		Gebruikt het bord als geheugensteun
		Maakt denkstappen zichtbaar
		Maakt (optimaal) gebruik van de mogelijkheden van het digibord
	... gaat tijdens de verwerking na of de leerlingen de opdrachten op een juiste manier uitvoeren	Controleert of de leerlingen hebben begrepen wat ze moeten doen
		Geeft feedback op het sociaal functioneren bij de uitgevoerde taak
	... gaat na of de lesdoelen werden bereikt	Gaat na of de doelen van de les zijn bereikt
		Gaat na wat de prestaties van de leerlingen zijn

5	Reflectie	
	Vooraf:	
	 neemt leerpunten obv eigen reflectie en feedback van de mentor van de vorige les mee	
	overdenkt en beschrijft alle noodzakelijke handelingen bij de voorbereiding van een (les)activiteit	
	maakt een inschatting van mogelijke onverwachte situaties die zich kunnen voordoen tijdens de (les)activiteit	
	Tijdens:	
	wijkt indien nodig beredeneerd af van zijn lesvoorbereiding	
	anticipeert op onverwachte situaties	
	Na:	
	kan beschrijven wat goed en niet goed ging en zoekt hiervoor verklaringen	
	formuleert leerpunten voor een volgende (les)activiteit	
	maakt daarbij ook gebruik van de feedback van de mentor	
	Voorwaardelijk:	
	... gebruikt het TVP-formulier om te reflecteren	
	stuurt, indien gevraagd, reflectieverslagen naar de opleider en de mentor	

Deze lijst is samengesteld met behulp van het door de Rijksuniversiteit van Groningen ontwikkelde ICALT-formulier (ICALT = International Comparative Analysis of Learning and Teaching) – <http://www.begeleidingstartendeleraren.nl/>